

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK — CONTICH

1. Drie maanden onder de Sneeuw. — 3. Sint Gregoriusdag op School. — 6. Een moedige Meisje. — 7. Karel Cogge. De Overstroming aan den IJzer. — 8. Het Wonderlijk Gezelschap. — 11. Het Kermismeisje. — 12. Willem Tell. — 13. Beter een lap dan een scheur. — 17. De Zinneleozen van Gheel. — 20. De Klok van Stuivekenskerke. — 24. Grapjes en Vroolijke Verhalen. — 34. Nog grapjes. — 35. Het kindje van de Zee. — 37. De Bezembinders van tleit. — 38. De Vlucht in de Koffer. — 41. De Gierigaard. — 43. De Veerman van 't Zwin. — 48. Eerlijk duurt 't langst. — 61. Strenge Winters. — 62. De Wees in Londen. — 63. Sint-klaas op de Heide. — 66. De Kinderen van den Smokkelaar. — 67. De Paaschklokken. — 69. Leeuwjtje van Damme. — 70. Van Alles Wat. — 71. Nieuwsgierig Aapje. — 79. De Verrassing van Oudenaarde. — 83. Op de Hooge Venen. — 85. De Overwintering op Nova Zembla. — 86. Hoogmoed komt voor den val. — 89. Het Spook. — 95. De twee Weesjes. — 96. De oude Redder. — 97. De Vlucht. — 101. Toch beter Thuis. — 105. Ongeluk en Geluk. — 108. Bieke. — 109. De oude Mantel. — 110. Robinson Crusoe. — 113. De Rooversjongen. — 114. Nooit Vergeten. — 118. De Spion van den Molen. — 119. De Kinderen van den Dokter. — 120. De Ruwe Kerel. — Tweemaal gevonden. — 126. De Kerels van Lampernisse. — 136. Thijl Uilenspiegel. — 137. Oom Tom. — 141. De Kerstavond van Bertje. — 143. De Reis in de Wildernis. — 168. Een jonge Held. — 169. Jacob van Artevelde. — 170. De Overwinning van Karel. — 171. Genoveva van Brabant. — 172. De Avontuurlijke Reis. — 173. De Strijd met den Wolf. — 174. Een Vreese-lijke Avond. — 175. De gevluchte Slaaf. — 176. In de Vliegmaschine. — 177. Een moedige Vrouw. — 178. Ontsnapt. — 179. Valsch beschuldigd. — 180. De Zoon van den Torenwachter. — 181. Terug bij vrouw en kinderen. — 182. De Reis Colombus. — 183. De Schilder van Karel den Stoute. — 184. Het Spreek van de Schelde. — Het Avontuur in het Gebergte. — 186. Jack de Cowboy. — 187. Hoe Jack prairieboer werd. — 188. De sterkste Voetbaldub. — 189. De Held van Tremeloo. — 190. De straf van 't Elzelareshof. — 191. De Cowboy van Fort Bell. — 192. Jeanne d'Arc. — 193. De Wandelende Deur. — 194. De Avonturen van Geeraart. — 195. Geeraart in Rusland. — 196. Dikke Dries. — 197. De Rode Knuppels. — 198. Rosa van Dennenburg. — 199. De Wolf van Ghistel. — 200. De betooverde Molen. — 201. Zonderling gered. — 202. De Spaansche Furie. — 203. De Boeteling van Veurne. — 204. Een angstige Nacht. — 205. De Prins van Kakao. — 206. De dappere Elzie. — 207. De Avonturen van David. — 208. In en uit de Gevangenis. — 209. De Spion voor zijn Land. — 201. In het verwoeste Vlaanderen.

Vraag elke week het nieuwe boekje aan uw dagbladverkooper, want de reeks van deze veel gevraagde boekjes gaat gedurig voort

— PRIJS 60 CENTIEM —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesrode.

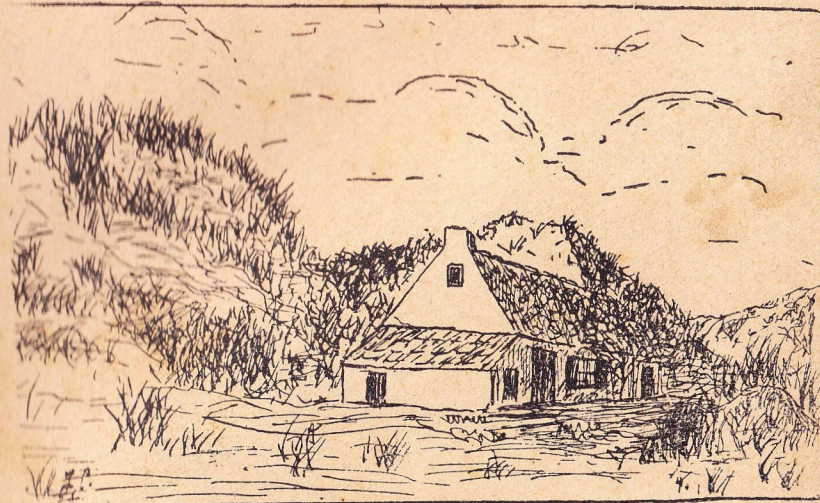
A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS

Nr. 155

2de druk.

't Kasteel Hoogdonk

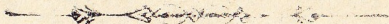
Uitgave Hans-Van der Meulen, Contich.

A. HANS.

Nr. 155

2de druk.

't Kasteel Hoogdonk

'T KASTEEL HOOGDONK

— 't Is erg, heel erg!

Zoo sprak ieder op het dorp Boeke, in Limburg, na een begrafenis.

En ja, het was erg voor Pieter Masselis en zijn dochtertje Emma, dat moeder zoo vroeg stierf. Men had vrouw Masselis dien ochtend begraven. Ze was verleden Winter door het ijs gezakt, toen ze door het vaartje ging om haar weg te verkorten. 't Was vlak bij huis. Haar man, Pieter, had een angskreet gehoord en was dadelijk naar buiten gesneld.

Hij kon zijn echtgenootte redden. Maar door dat koude bad was zijn vrouw ziek geworden. Ze moest te bed blijven en kreeg een gevaarlijke longaandoening. En nu in de Lente was ze gestorven. Vandaag had men haar begraven. Er was veel volk in de kerk geweest. Alle menschen hadden zeer met Pieter Masselis te doen. En dan met zijn kind! Emma was pas tien jaar. En nu al geen moeder meer... Hoe vreeselijk niet waar! Gelukkig was grootmoeder over gekomen. Zij woonde in Brabant.

Maar ze had eenige weken trouw haar schoondochter verpleegd. Ze zou nu nog wat blijven. De vader van Pieter was op de begrafenis geweest, doch om vijf uur vertrokken.

Grootmoeder leidde Emma naar bed. De oude vrouw was diep ontroerd.

— Moeder is in den Hemel, zei ze. Daar heeft ze geen pijn meer! O, hier zag ze zooveel af.

Ja, dat wist Emma wel. Ze had moeder zoo pijnlijk hooren hoesten. O, wat was dat akelig geweest.

Maar Emma had zoo vurig gehoopt, dat moeder met de Lente genezen zou.

Grootmoeder hielp haar te bed. Ze dekte Emma, toen als moeder dat vóór haar ziekte deed. En ze kuste haar wel drie maal. Toen ging ze vlug heen. Ze wilde niet weten, dat Emma het zag. En toch moest ze. En de goede oude vrouw stond een heelen tijd te schreien in het achterhuis. Ze had zoo 'n innig medelijden met haar zoon en kleindochter.

Emma was eenig kind. Een broertje stierf heel jong. Het meisje kon haar vader nog niet helpen. Ze was daar toe te jong. Op een boerderij is er altijd zooveel werk. En Emma moest nog naar school. Grootmoeder ging in de keuken.

— O, moeder wilt ge Emmatje voor een tijdje meenemen? vroeg Pieter Masselis.

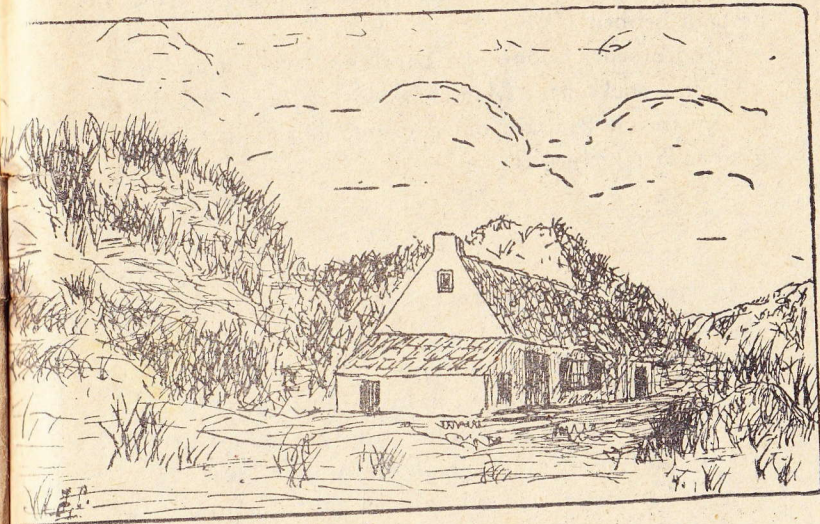
— Dat had ik ook al gedacht...

— Want ik vertrek hier, hernam Pieter.

De oude vrouw verschrok.

— Vertrekken! riep zij uit. Van uw boerderij?

— Ja, moeder, en heel ver weg! Ik ga naar Amerika. Ik kan hier alleen niets doen... Toen ik trouwde, had ik ook al naar Amerika willen gaan, maar Maria mijn

goede vrouw, bleef liever hier. En ik deed haar z'n. Doch nu kan ik het hier niet meer uithouden.. We waren zoo gewoon alles samen te doen. Alleen is het sjolen en slaven zonder vooruitgang. En altijd met dat verdriet op mij. Alles zou me van Maria spreken.

— Pieter, ge hebt dat plan veel te haastig gemaakt

vermaande grootmoeder. Dat is niet wel jongen! Ge spreekt zoo onder uw schromelijk verdriet. Maar toon nu moed! En denk ook aan Emma.

— Ik zou eerst alleen vertrekken, en als ik ginder een doening heb, kom ik om mijn kind. Emma zal in Amerika beter zijn. Ik ken er veel Vlamingen, die er een goed bestaan hebben.

Grootmoeder hoopte dat haar zoon wel tot andere gedachten zou komen. Maar Masselis wilde weg. Zijn vader kwam uit Brabant om hem dit plan uit het hoofd te praten. Het hielp niet.

Ge vindt het misschien wel vreemd, dat Emma's grootouders zoo ver van hun geboortestreek woonden. Maar luister eens, hoe dit kwam.

Ook te Boeke stond een kasteel. De zoon van den baron, die daar woonde mijnheer van Hoogdonk trouwde met de dochter van een graaf uit Brabant. En hij ging toen op het kasteel van zijn vrouw ginds in Brabant wonen.

Bij dat kasteel stond een hoeve. De boer, die er woonde stierf.

Baron van Hoogdonk moest dan een nieuwen pachter hebben. En hij dacht aan vader Masselis. Hij wist dat deze eerlijk, vlijtig en zeer bekwaam was. Hij vroeg hem te komen.

Boer Masselis stemde niet dadelijk toe. Hij woonde zoo gaarne te Boeke. Maar baron van Hoogdonk was er zeer op gesteld, hem in zijn dienst te hebben. Het land bij het kasteel lag verwaarloosd. De vroegere boer was lang ziekelijk geweest en had de zaken niet kunnen behartigen zooals 't hoorde.

En vader Masselis kreeg goede voorwaarden. Hij verhuisde, temeer daar zijn zoon Pieter zou trouwen en dan de hoeve te Boeke kon huren.

Grootvader en grootmoeder woonden nu al elf jaar in Brabant, twee uur van Leuven. En ze waren er zeer tevreden, al konden ze Boeke niet vergeten.

Grootvader en grootmoeder woonden nu al elf jaar in zou nog een tijdje te Boeke blijven om alles te verkoopen.

Grootmoeder bracht Emma 's avonds te bed in een net kamertje. Maar vader was er nu niet om zijn lieveling een kruisje te geven. En toen Emma dat bedacht, werd ze weer droevig.

Grootmoeder stopte haar liefderijk onder de deken en kuste haar kleindochtertje innig. O, ze zou voor Emma een tweede moeder zijn. Dat haar jongen nu toch naar Amerika wilde vertrekken! Ze zou er nog menigen traan om laten.

— Er is niets aan te doen, zei boer Masselis weer over dat plan van Pieter.

— Er is niets aan te doen zei de boer Masselis. Dat zit vast in zijn hoofd. En ik begrijp dat hij op zijn hofje als verloren loopt, nu zijn goede Maria er niet meer is.

Nelly van Hoogdonk was het dochttertje van den baron en woonde dus op het kasteel, dat bij de hoeve van vader Masselis stond en nu ook Hoogdonk heette.

Het was een schoone Lentemorgen. Nelly zat op een bank in het park. Ze moest nog even een les nazien. Straks zou de jufvrouw haar roepen voor het dagelijks onderwijs.

Nelly was elf jaar. Ze ging niet naar de school in het dorp. Een jufvrouw gaf haar thuis les.

En nu keek Nelly eensklaps norsch. Door een laan kwam de boerin van de hoeve met een kind. Nelly kende de vrouw wel en ze wist dat die nu eieren naar het kasteel bracht. Maar dat kind was haar vreemd.

En wat moest dat boerenmeisje hier in het park doen? Dat ze er buiten bleef? Ze was immers arm. Dat kon Nelly immers aan haar kleederen zien! De arme kinderen behoorden niet hier. Zoo meende het dochttertje van den baron.

Juist kwam jufvrouw Verbaert door een andere laan, om Nelly te halen.

— Het is tijd voor de les, zeide ze.

— Wat doet dat arm lomp boerenmeisje hier? schimp- te Nelly boos. De hoveniers moesten haar weg jagen.

— Schaam ul zei de jufvrouw verontwaardigd. 't Is het kleindochtertje van vrouw Masselis. Het arm kind heeft geen moeder meer.

— 't Is gelijk! Zo'n boerendotterne hoort niet in het park. Ze moest buiten het hek blijven. En ik zal het haar zeggen.

De jufvrouw nam Nelly bij den arm.

— Hier blijven, gebood ze.

— Vrouw Masselis, ge moet dat lomp kind buiten het park laten! schreeuwde Nelly woedend.

Maar opeens zweeg ze. Uit de struiken trad haar vader baron van Hoogdonk, en hij keek zeer streng.

— Nu heb ik alles gehoord en ik schaam me over mijn dochttertje. Bah, welk gedrag tegenover de goede vrouw Masselis, die ons met haar man trouw helpt en tegenover een kind dat pas moederloos is! Wel, wel, mag dat meisje niet in het park komen van de trotsche jufvrouw Nelly? Zijt gij hier baas? We hebben het u verteld waarom vrouw Masselis zo lang van huis is geweest. En gij voelt geen beetje medelijden! O, ik ben boos maar ook waar- schijnlijk bedroefd.

Nelly keek nu naar den grond. Ze had voor haar vader toch ontzag.

— Jufvrouw Verbaert, Nelly zal vandaag geen les van u krijgen, hernam de baron. Ik zal mij met haar bezig houden. Gij kunt gerust heel den dag gaan wandelen. Nelly verdient een flinke straf.

De baron nam zijn dochttertje mee. Nelly zou heden niet meer buiten komen en voor haar vader werk moeten maken.

En meent ge nu, dat zij de schuld daarvan aan zich zelve weet? O, neen, ze stak het alles op Emma Masselis... En ze voelde voor het kind dat ze eigenlijk nog niet kende, wrok.

III.

Pieter Masselis had te Boeke zijn zaken geregeld. En hij kwam dan ook naar Brabant.

Emma was nu al een maand bij de grootouders. En ze had het er goed naar haar zin. Dikwijls ging ze met grootmoeder mee naar het kasteel Hoogdonk. Nelly durfde nu niets meer roepen. Maar daarom was ze niet vriendelijker geworden. Soms stak ze haar tong naar Emma uit of trok een leelijk gezicht.

Ze meende nog altijd dat ze toen door Emma's schuld gestraft was geworden.

Vader kwam nu voor een weekje over. Hij had zijne plaats op de boot reeds besproken...

Emma was dol blij, toen ze haar vader zag. Ze wilde hem dadelijk meenemen naar het bosch en den heuvel, vanwaar men Leuven kon zien liggen. Ze merkte niet dat vader zoo droevig keek.

Hij zat met zijn kindje dicht bij zich en sprak met zijn ouders over den verkoop van inspan en vruchten.

Emma begreep wel niet alles..., maar toch vroeg ze eensklaps:

— Vader gaan we dan nooit meer naar Boeke terug?

Ze had wel verstaan dat er nu andere menschen op de boerderij woonden. En dat trof haar.

— Neen, mijn kēpje, antwoordde Pieter Masselis. we gaan niet meer naar Boeke terug.

— O, blijft gij ook bij grootmoeder? Maar dan is moeder ginder zoo alleen ... O, neen... moeder is in den bemel niet waar, en zij ziet van ginder alles! Ze kan ons ook hier zien....

Pieter Masselis was zeer ontroerd...

— Emmatje, luister nu eens goed, zei hij. Vader moet een verre reis doen, heelemaal naar Amerika... En ik ga een tijd weg zijn. Maar dan komen wij weer samen. Gij zult zoolang bij grootvader en grootmoeder blijven gelijk nu.

Het blijde gezichtje verduisterde.

— Vader waarom blijft ge niet liever bij ons? vroeg Emma. Ge moogt hier ook wonen van grootvader en grootmoeder.

— Ja, dat weet ik wel, lief kind, maar ik moet naar Amerika. Ge zijt nog te klein om dat alles te begrijpen.

Emma hield zich goed. Ze perste de lippen op elkaar en knipte me de oogen. Ze wilde niet weenen.

Maar wat later in haar bedje schreide ze... Vader was

gekomen en ze had er zich over verheugd. Maar nu ging hij heel ver heen.... En ze zou hem in langen tijd niet meer zien! Toen vader wat later nog eens kwam kijken sliep Emma. Maar het kussen was nat van haar tranen.

En toen voelde Pieter Masselis spijt... Het was hem of hij zijn lieveling onrecht deed.

— Neen, mompelde hij, het is ook voor haar bestwil dat ik vertrek. Ginder zal ik gemakkelijker mijn verdriet dragen, moediger zijn. En ik kan Emma een goede opvoeding geven.

Het zou nu nutteloos zijn Pieter nog de reis af te radden. En de ouders zwegen er dus maar over.

'sZaterdags morgens, heel vroeg vertrok Pieter. Hij moest naar Antwerpen.

Hij kuste zijn ouders. Vervolgens nam hij zijn lieveling op... O, nu dacht hij ook aan zijn Maria! Wat zoende hij Emma innig! En hij liet zijn tranen loopen.. Dan zette hij het kind bij grootmoeder. Hij teekende het voorhoofdje met een kruis... En snikkend sprak hij: «God beware u!» Wat kwam die bede hem diep uit het hart!

Nu moest hij heen!

— Vader... moeder... zorg voor mijn Emma.... God beware ons allen.... ik zal rap nieuws zenden stamelde Pieter. Hij nam snel zijn valies op....

— Vader, vader! gilde Emma...

Ze wilde hem naloopen. Grootmoeder hield haar vast. Ze was bang dat de kleine wat krijgen zou.... Ze poogde Emma te troosten.

Grootvader was zijn zoon gevolgd. Hij kon niets zeggen van aandoening.

Aan de poort keek Pieter nog eens om.... De kasteelknecht stond daar met het karretje. Masselis stapte vlug in.

— Rijd voort... toe rijd rap voort! vroeg hij.

Weer blikte hij naar zijn vader. Maar de tranen verduisterden zijn blik. Het wagentje vertrok.

— Vader!

't Was of Pieter nog dien kreet hoorde.

— O, 't is wreed... zoo wreed, zei hij tot den knecht zijn oogen afwendend.

— Ja, maar dat zal beteren....

— De tijd moet er wat over gaan... O, ik meen het zoo goed met mijn kind. Maar ik kon op Boeke niet blijven.

Pieter Masselis had zelfverwijt. Ja, hij bekende, dat hij veel te haastig tot dat vertrek naar Amerika besloten was. Hij had te veel aan zijn leed, te weinig, aan het verlies voor Emma gedacht. Het kind miste de teedere moeder. En nu ging hij ook heen, al dadelijk na het sterven van zijn vrouw.

IV.

Grootmoeder was onwel. Het vertrek van Pieter had haar te sterk aan gegrepen. De oude vrouw lag te bed.

Ze vroeg aan Emma of ze de eieren naar het kasteel Hoogdonk wilde brengen. En het meisje begaf er zich heen.

Vader was nu reeds een week vertrokken. Emma speelde en stoeide weer. Maar soms kon ze plots lusteloos onder een boom of bij de tafel gaan zitten. En dan was ze zeer stil. Ze dacht aan vader en aan moeder.

Ze ging door het park. Ze zou in de keuken vriendelijk ontvangen worden.

Plots stond Nelly van Hoogdonk voor haar.

— Waarom komt gij alleen? vroeg ze.

— Grootmoeder is ziek... En ik moet de eieren brengen, zei Emma, wat bevreesd.

— Maak dan dat ge weer dadelijk buiten komt. Ge zijt een lompe boerenmeid. En welke leelijke kleeën draagt ge! Bah, zoo'n bucht!

— Dat is niet waar! riep Emma. Moeder heeft dat kleed nog gemaakt.

— Ge hebt geen moeder meer! O, ik ben er blij om! 't Is juist goed voor u!

De tranen kwamen Emma in de oogen.

— En uw vader is van armoe naar Amerika gegaan! spotte Nelly. Ik weet het van een hovenier! Ge moogt blij zijn dat Masselis u eten geeft. En dat is nog allemaal van ons. Ge zijt eigenlijk een bedelaarskind!

— Niet waar, niet waar! riep Emma heftig... Het is slecht, wat ge zegt!

— En ge spreek zoo tegen mij? vroeg de hoogmoe-

dige Nelly. Ik ben de juffrouw van het kasteel. De mannen doen hun muts voor mij af. Ge moet ook beleefd zijn.

Ze gaf Emma een harden slag op de hand... Het korfje met de eieren viel neer. En op den grond lag nu een eierkoek!

Emma begon luid te schreeuwen. Nelly schrok toch ook. Maar heel laf liep ze dadelijk weg.

Op het geschreeuw kwam mevrouw van Hoogdonk aangelopen. Ze zat op het terras. Ze meende dat Nelly zoo te keer ging. Nu zag ze die eierstruif en sprak norsch tot Emma:

— O, gij lomp kind. Zoo die eiers breken!

Zij was niet zoo goedhartig als de baron en veel trotscher.

— Ik heb het niet gedaan, mevrouw! snakte Emma. Het was Nelly....!

— Ge bedoelt jufvrouw Nelly?

— Ja, ze sloeg op mijn hand en toen viel het korfje.

— En jufvrouw Nelly is hier niet!

— Neen, ze is weggelopen.

— Ik geloof niet dat ze zoo valsch zou zijn... Ge moogt dat niet zeggen.

— Het is toch waar!

— Foei, zoo brutaal tegen mij.

Mevrouw van Hoogdonk had al iets tegen Emma. Ze was verstoord geweest, omdat Nelly dien eersten dag zoo streng gestraft was geworden. Ze vond het overdreven

van den baron. En dan om eens wat geroepen te hebben tot een boerenkind.

De barones was altijd veel te zwak voor Nelly. Ze riep nu luid den naam van haar dochtertje.

En Nelly kwam na eenige minuten met het onschuldigste gezichtje van de wereld. Toen deed ze of ze nu pas de gebroken eieren zag.

— O, wat is dat! riep ze huichelachtig. Wie heeft die eieren gebroken?

— Hoe valsch! kreet Emma verontwaardigd. Gij hebt het gedaan!

— Ik? Mama, hoort ge dat? Nu heb ik die eieren gebroken! zei Nelly spottend. En ik was ginder in het park. Ik heb het meisje zelf niet gezien.

— Niet waar, niet waar! riep Emma hartstochtelijk. Ge hebt me uitgescholden en dan een slag gegeven!

— Maar mama, hoe valsch! stoof Nelly op. Het is gemeen van haar!

— Ondeugend kind zult ge nu heen gaan? vroeg de barones aan Emma. Vooruit met dat korfje en ge moogt hier niet meer komen, ten minste zoo lang ge me geen vergiffenis hebt gevraagd voor al dat liegen!

Daar kwam reeds een hovenier. Hij had alles afge-
luisterd.

Mevrouw, wil ik haar buiten het bek brengen? vroeg hij.

— Ja, Frans!

En Frans nam Emma ruw bij den arm en trok haar

mee. Die Frans was hovenier, en kon den ouden Masselis niet verdragen. Hij benijdde den boer der kasteelhoeve. Frans had zelf gehoopt jaren geleden op de boerderij te komen. Maar dat was mislukt. En toen had hij dadelijk een hekel gekregen aan Masselis en zijn vrouw. Die afkeer groeide nog toen de hovenier bemerkte, dat de baron zeer op Masselis gesteld was.

Zoo had de man ook een wrok tegen Emma. Hij was het geweest, die het kind beschimpte en kwaad sprak van haar vader.

Nu wilde hij mevrouw en Nelly vleien. En daarom leidde hij Emma naar de poort. Hij neep haar in den arm.

— Ga nu maar rap naar uw valschen grootvader, schooierskind, schimpte hij.

Emma verwijderde zich. O, wat schreide ze! 't Was niet om de gebroken eieren, maar om de onrechtvaardige behandeling.

Emma kwam thuis. Grootvader zag haar.

— Wat is er nu vroeg hij Waterlanders?

Emma greep grootvaders hand en snikte, zonder eerst iets te kunnen uitbrengen.

De oude man zag het besmeurde korfje.

— Hebt gij de eieren gebroken? vroeg hij. Och, dat is een ongeluk! We zullen er nieuwe naar het kasteel brengen... Ween maar niet meer!

Vriendelijk leidde grootvader zijn kleinkind in huis. Grootmoeder hoorde het gesnik.

— Wat is er? riep ze van uit de slaapkamer.

Masselis bracht Emma bij de zieke....

— Ons kind heeft een ongeluk gehad, zei hij lachend. Kom, kom, 't is jammer van de eieren, maar Emma heeft het niet opzettelijk gedaan. Ze zal voortaan beter opletten, hé?

— Maar ik heb ze niet gebroken! stamelde Emma.

En Emma verhaalde alles.

— We gelooven u, zei grootvader. Ik weet dat Nelly dikwijls liegt. Ik zal er den baron over spreken. Hij wil van geen onrecht weten. Troost u mijn kind. Dat zaakje komt wel in orde.

Grootmoeder was ook verontwaardigd. En tot haar man zei ze:

— Hoe kan de barones zoo verblind zijn!

— Nelly bederven! Geen kwaad van de jonge juffec willen gelooven. Maar dit blijft niet zoo.

Emma vertelde ook wat de hovenier gedaan en gezegd had. Op haar arm was een blauwe plek.

— Die valsche Frans zal voortaan zijn handen thuis houden, hernam grootvader. Ik weet wel dat de kerel ons niet verdragen kan. Maar dat hij dan zijn wrok tegen mij lucht, de lafaard, en niet tegen een kleine! Ha, Emma is een schooiers kind..... dat woord zal bij aantrekken, de vleier van de barones, de geniepige luiaard!

Het duurde lang, eer Emma weer kalm was.

V.

Boer Masselis zou nu zelf nieuwe eieren naar het kasteel brengen.

Hij kwam door het hek. Hij zag daar Frans den hovenier.

— Dien zal ik maar dadelijk eens onder handen nemen, besloot de boer.

Hij ging recht op den tuinman af en zei:

— Wat zijt gij een moedige vent, om een kind ruw buiten het park te brengen. Dat is durven hoor! Ik ben wel veel ouder dan gij, maar met mij zoudt ge het niet wagen.

— Ik moest doen wat mevrouw gebod! antwoordde Frans wat onthutst...

— Mevrouw heeft u niet bevolen een kind in den arm te nippen en het uit te schelden.

— Dat heb ik niet gedaan maar uw kleindochter liegt. Dat stond ze bij de barones ook te doen en daarom moest ze vertrekken. Ge zoudt wijs doen met haar ernstig te bestraffen, baas Masselis, want Legen leidt tot meerder kwaad. En men moet dat vroeg uitroeien.

— Houdt gij uw huicheltaal maar voor u, want ieder

weet dat gij een meester in het liegen zijt!... En ik waar-
schuw u voortaan onze Emma nog aan te raken, lafaard!
Uw wrok koelen op een kind. Het was natuurlijk voor
mij bedoeld. Ik weet wel waarom ge me niet kunt ver-
dragen omdat de baron geen lulaard op zijn hoeve wil-
de. Maar dan moet ge mij nijpen en uitschelden en niet
een kind, groote held.

De barones had van het terras den baas der hoeve ge-
zien. En ze begreep dat hij een woordenwisseling had
met Frans.

Ze kwam haastig door de laan en riep al van een eind-
je:

— Masselis, ge moet Frans niet verwijten! Hij heeft
gedaan wat ik hem gelastte.

De boer keerde zich kalm om en vroeg:

— Mevrouw gij hebt hem toch niet bevolen onze
Emma geniep'ig in den arm te nijpen, zoodat er een blau-
we plek van over is. Ge hebt Frans toch ook niet ver-
zocht, om Emma voor een schooiers kind en mij voor
een valschen grootvader uit te maken.

— Maar ik heb ondervonden dat ze vreeselijk liegen
kan, hernam de barones.

— Met uw verlof, mevrouw, maar dat is heelemaal
nog niet bewezen.

— En ik zeg van wel! riep de barones driftig uit.
Het kind liet haar korf met eieren vallen en dan durft
ze beweren, dat jufvrouw Nelly haar die uit de hand

geslagen had. En jufvrouw Nelly was in een heel ander
deel van het park.

En dat kan ik getuigen, verklaarde nu Frans. Ik
was hier aan 't werk en uw kleindochter kwam geheel
alleen door de laan, baas Masselis.

— Ik zou liever een andere getuigenis hooren dan de
uwe, bromde de boer.

— Masselis gelooft ge dan uw kleindochter meer dan
jufvrouw Nelly? vroeg de barones op scherpen toon.

— Als gij Emma beticht mag ik haar verdedigen,
zoo ik meen, dat ze mij de waarheid heeft gezegd. En
jufvrouw Nelly loog toch ook toen ze onlangs beweerd
de dat een straatjongen een ruit der hoeve had ingegooid
want voor den baron bekende ze, dat zij het had gedaan.

Masselis zei dit kalm, docht krachtdadig. Als hij het
recht aan zijn zijde had, zweeg hij voor niemand, ook
niet voor de barones.

Nu deze zou Emma een leugenares noemen! Maar
van Nelly mocht er niets gezegd worden! Omdat Nelly
het dochttertje van het kasteel was?

Neen, zoo misdreef Masselis de onderdanigheid niet.

— Frans heeft uw kleindochter ook gezien. En zij
was, alleen in de laan, sprak de barones.

— Frans houdt vol dat hij het kind niet genepen
heeft en de blauwe plek staat in den arm, mevrouw,
antwoordde Masselis. Ieder weet dat Frans durft liegen,
alsof hij 't zelf gelooft. Als hij van liegen kleiner was

geworden, bleef er van hem sedert lang niets meer van over!

— Hoort ge dat mevrouw! kloeg de hovenier.

— Mevrouw mag dat gerust hooren ook, verzekerde Masselis. Dan weet mevrouw dat ze met u op te passen heeft.

— Masselis, ik ga nu niet langer met u twisten, besloot de barones. Maar uw kind komt niet meer in het park, tot het schuld heeft bekend!

— Mevrouw ik zal Emma nog eens goed ondervragen, maar als ik van haar onschuld overtuigd ben zal ik die ook volhouden! Ik heb het kind even lief als gij de jonge juffer... En nu haar moeder dood en haar vader in Amerika is, ben ik haar eenige beschermer!... Die lummel daar, Frans stookt de jonge juffer Nelly tegen Emma op, maar dat zal hij ook wel niet bekennen.

— Wat al leugens! riep de hovenier.

Masselis groette de barones en begaf zich naar de keuken met de eieren. Daar hoorde hij dat de baron voor eenige dagen uit was.

— Nu ik kan wachten, dacht de boer. Maar de baron is rechtvaardiger dan de barones.... Recht is recht... voor arm en rijk!

Masselis keerde ontstemd naar huis terug. Hij vertelde aan zijn vrouw hoe hij gevaren was. Grootmoeder kon dat van de barones niet begrijpen.

Masselis riep Emma weer bij zich.

— Ge hebt me toch de waarheid verteld? vroeg hij.

— O, ja, grootvader!

— Jufvrouw Nelly beweert, dat zij niets tot u gezegd heeft.

— Grootvader, ze liegt!

— Als gij zelf de eieren hebt laten vallen moet gij het zeggen....

— O, vader zou me wel gelooven! riep het kind, dat plots haar verlatenheid voelde....

Maar Masselis sloot Emma in de armen. Neen, hij kon niet meer twijfelen.

VI.

De baron kwam thuis. En grootvader Masselis ontmoette hem in den hof. Dadelijk vertelde de oude man wat er gebeurd was.

— Ik zal mijn dochttertje ondervragen, beloofde de baron.

De baron zocht Frans, de hovenier, op.

— Ik hoor dat gij kinderen mishandelt, zei hij streng.

— Masselis liegt, beweerde de hovenier. Ik moest Emma die erg brutaal was buiten het park brengen. En dat stout kind durfde beweren dat ik het geslagen heb.

— Maar Masselis heeft de blauwe plekken gezien en Masselis liegt nooit. Ik waarschuw u. Ik heb u al

meer op onoprechtheid betrapt en ik zal het niet langer verdragen, verzekerde de baron.

Frans was nu nog nijdiger op Masselis.

— Ik zal hem wel eens krijgen, dacht hij.

De baron ging in huis. Nelly liep met haar pop te spelen.

— Hoor eens hier, zei de baron. Ik moet u spreken. Wat is er tusschen u en Emma gebeurd?

— Met die eieren papa?

— Ja.

— O. Emma heeft zoo valsch gedaan. Ze liet het korfje vallen en toen zei ze, dat ik haar op op de hand geslagen had. En ik was ver weg. Dat heeft Frans gezien.

— Maar Emma zegt, dat gij hard weggeloopt zijt, toen de eieren vielen.

Nelly keek erg beleedigd.

— Papa, gelooft ge dat boerenkind meer dan mij? vroeg ze.

— Boerenkind! Het is daarom niet minder dan gij. Ge zijt veel te trotsch. En Nelly ik heb u nog op leugens betrapt en dat bedroeft me. God hoort u. Denk nu eens na en zeg me de waarheid. Hebt gij Emma op de hand geslagen?

— Neen, papa.

— Dus dan liegt zij!

— Ja. Ik was in een andere laan, mama riep en toen pas zag ik de eieren.

— God hoort, wat ge zegt.

— Het is zoo, papa.

— Luister Nelly, van avond vraag ik het u weer. Ge kunt den heelen dag nadenken. En liegen is een groot kwaad, vergeet het niet!

— Ik lieg niet!

— Ge kunt heel den dag nadenken.

De barones scheen iets gehoord te hebben. Ze kwam en stuurde Nelly heen.

— Zult ge nu altijd voor dat kleinkind van Masselis partij trekken, vroeg ze aan haar man.

— Ik trek geen partij, maar wil de waarheid weten. We zullen er niet over twisten. Ik heb Nelly tijd gegeven eens goed na te denken. En dan verhoor ik haar weer.

De baron verwijderde zich.

's Avonds, voor Nelly te bed ging, kwam ze bij haar vader.

— Nelly, hoe zijn die eieren gebroken? vroeg de baron.

— Emma heeft het korfje laten vallen. Maar ik heb geen schuld, hield het kind vol.

— Gij hebt de eieren niet zien vallen?

— Neen, papa.

— En gij hebt niet tot Emma gezegd dat ze uit het park moest gaan?

— Neen, papa....

— Hebt ge met haar gesproken vóór die eieren vielen.

— Neen, papa....

De baron liet Nelly naar bed gaan. Maar hij vreesde toch, dat zij loog.

Hij zou haar later nog eens ondervragen.

Nog later van den avond kwam Masselis van het dorp. Het was al donker en in de dreef zag men geen hand voor de oogen.

Maar Masselis hoorde praten. En hij luisterde. Hij had den middag twee vreemde kerels in het dorp gezien. 't Leken wel twee landloopers. En hij wantrouwde ze. Ze konden in den nacht wel eens stelen op de hoeve of op het kasteel.

En wie weet of ze nu geen plannetje bespraken.

Masselis sloop stil nader en luisterde scherp. Maar hij herkende de stem van Frans, den hovenier.

— Luistert goed, zei Frans, ik geef u dus elk twintig frank, zooals ge vraagt. Maar dan moet ge morgen doen wat ik zeg.

— Ja, ja dat willen we antwoordde iemand. En we zijn nu hier om te hooren, wat ge van ons vraagt.

— Hier in de gracht leg ik een zak peren. Ge gaat morgen naar het kasteel en ge vraagt om den baron te spreken.

— Maar die zal met vagabonden als wij niet willen spreken, klonk het terug.

— Jawel... Hij is zoo goed. En ge dringt aan. Ge beweert dat ge iets heel gewichtigs te zeggen hebt.

— Welnu wat dan verder?

— Ge vertelt aan den baron, dat de boer van de kasteelhoeve, Masselis u een zak peren wilde verkoopen en ze in de gracht had gelegd dat ge ze vannacht moest halen en ge hem twintig frank betaald hebt. Maar dat ge wilt weten of die boer die peren mag verkoopen, nu hij ze zoo geheimzinnig levert. Dat is alles.

— Maar wat beteekent dat?

— O, ik begrijp het wel sprak een andere stem. Deze vriend hier, wil de boer en rare poets spelen. De baron zal gelooven dat Masselis oneerlijk is. Hij mag geen peren verkoopen. 't Zijn er zeker uit den kasteelhof.

— O, zit het zoo ineen? hernam de andere vagabond. Wij loopen er geen gevaar mee.

— Wel neen, sprak Frans. Ik zal zorgen, dat de peren in de gracht liggen voor het dag is. De baron zal met u mee gaan en u nog wat geven voor uw eerlijkheid.

— Onze eerlijkheid, grinnikte een der vagabonden. De baron zal den boer zeker weg jagen. Nu dat vind ik best, want in den achternoen keek die Masselis ons zoo leelijk aan, precies of we moordenaars waren. We doen het hé, Karel?

— Zeker, als we de centen krijgen.

— Morgen, voor ge naar het kasteel gaat, hernam Frans. Ik zal u in het paviljoen laten slapen. Te negen uur vraagt ge naar den baron.

Masselis had genoeg gehoord, hij was verontwaardigd. Ha zoo nam Frans wraak! Maar Masselis zou nu niets zeggen.

Den volgenden morgen was hij al te acht uur op het kasteel en sprak hij al met zijn meester.

En ja, te negen uur kwamen de twee vagabonden af. De baron ontving ze dadelijk.

— Mannen ik weet wat ge komt doen. Ge moet liegen voor een valschaard.

De landloopers keken onthutst.

— Bekent het, hernam de baron of ik breng u dadelijk bij de gendarmen. Frans, de hovenier heeft u elk twintig frank gegeven om te beweren, dat Masselis u een zak peren heeft verkocht. Dadelijk de waarheid of het wordt een zaak voor het gerecht.

De landloopers vielen door de mand. En ze zeiden dat de hovenier hen door het geld verlokt had.

— Komt mee, we gaan bij hem, zei de baron.

Frans was in den tuin aan het werk en zag den baron met de vagabonden uit het kasteel komen.

— Ha! 't gaat goed, mompeld hij. De baron gelooft ze. En Masselis zal vandaag weggejaagd worden om peren uit den hof van den baron te verkoopen. De barones zorgt wel dat ik op de hoeve kom.

Maar Frans schrok, toen de baron met de twee kerels voor hem bleef staan en tot een van de landloopers zei: «Doe nu uw verhaal nog eens!»

— Ik weet van niets, stamelde Frans.

— Goed, dan gaan we naar de gendarmen, besloot de baron. Het moet een gerechtszaak worden.

— O, neen, neen! kreet Frans haastig.

— Bekent ge dan?

— Ja, maar vergeef het me.... ik heb spijt...

— Neen, dit kan ik zoo niet laten nu gaat uw valsheid te ver, hernam de baron. Ik zal uw loon betalen van heel de maand, maar dadelijk verlaat ge mijn dienst. En wees al blij dat ik u niet naar de gendarmen breng. Bah, zulk een gemeenheid! Haal eerst den zak peren.

Beschaamd voldeed Frans het bevel en de landloopers maakten zich uit de voeten, blij dat ze er zoo vanaf kwamen. Maar ze gaven Frans het geld niet terug.

Masselis had alles aan den baron verteld. En deze zelf ontmaskerde al dadelijk den valschen Frans.

Hij verhaalde 's middags aan tafel wat er gebeurd was. Nelly was er ook. De baron keek haar strak in de oogen.

— Nelly, vroeg hij, hoe zijn toen de eieren van Emma gevallen.

Plots begon het kind te schreien. Ze was onder den indruk van vaders besluit tegen Frans. En misschien dacht ze nu ook wel aan gendarmen.

Weenend vertelde ze de waarheid. Ja ze had Emma op de hand geslagen en oen was het korfje gevallen.

— Stout kind! riep de barones uit, die nu geheel driftig werd.

Maar de baron bracht Nelly naar boven en liet ze daar alleen. Hij stuurde om Masselis en Emma. Toen deze er waren, moest Nelly weer beneden komen en nogmaals haar schuld belijden. 't Ging moeilijk tegenover het «boerenkind», maar de baron eechte het.

Voortaan werd Nelly streng behandeld. En nu begreep de barones ook dat het noodig werd. Ze zou zoo zwak niet meer zijn.

— — — — —
Eenige maanden verliepen. Emma ging trouw naar school. Ze kwam zelden in het park, al was de barones nu vriendelijk. Maar Emma voelde zich fier. Haar va-

der en moeder waren daar beleedigd geworden. Grootvader en grootmoeder zeiden echter dat ze moest kunnen vergeten.

Pieter Masselis schreef veel uit Amerika, maar nooit over zijn werk.

Eens tegen Kerstmis, kwam Emma van school. En buiten het dorp zag ze eensklaps haar vader. Ze werd rood van vreugde.

— O, mijn kind zei Pieter Masselis, haar innig omhelzend. Ik ben terug gekomen en ga niet meer weg.

Ja, Masselis had te haastig gehandeld, toen hij naar Amerika vertrok. Hij kon het ginder niet wennen. En onverwachtskeerde hij weer.

Wat een vreugde voor Emma en ook voor haar grootouders. De baron kon Pieter welgebruiken en deze bleef dus bij zijn vader en moeder. Hij zou later kasteelboer worden.

Frans was uit de streek verdwenen.

Nelly ging naar een kostschool. De baron zag tot zijn tevredenheid dat ze zich beterde.

Emma mocht op de kosten van den baron onderwijzers worden. Ze ging eveneens naar een school. Maar elke vacantie kwam ze gaarne naar de hoeve bij het kasteel Hoogdonk.

Ze dacht veel aan moeder. En als het kon, had ze vader en de grootouders dubbel lief, want die hadden toch alles gedaan om moeder te vervangen. En voor den baron en de barones voelde Emma een groote achting.